

“Forestil dig, at du er en lille fjeldsø. Se tankerne som skyer, der sejler hen over himlen og spejler sig i dig. Lad dem bare svæve videre uden at efterlade sig nogen permanente spor.”

Jeg kunne rigtig godt lide hendes stemme. Den var så rolig og spredte så meget fred med den lidt nasale intonation.

“Nu standser du op og registrerer menneskene omkring dig, uden at dømme eller bedømme dem.”

Havde hun øvet sig på at komme til at lyde sådan, eller var det helt naturligt?

“Lyt til lydene og mærk duftene.”

Lydene og duftene, ja. Åh, hvor jeg længtes efter lydene og duftene. Den suggestive sang og musikken, røgelsen og madosen. Indimellem savnede jeg oven i købet de øredøvende bilhornkoncerter og den der helt særlige lyd af kloak og rådne æg.

“Det handler om at være nærværende, Göran. Hvis du er totalt nærværende i situationen, er der ikke plads til grublerierne, til at køre i de samme spor og til de distraherende dagdrømme. Hvis du optræner den evne, vil du også mærke, at dit forhold til andre mennesker vil blive dybere. Det er overhovedet ikke det samme som at udøve kontrol, tværtimod, det er en måde at ... Göran?”

“Øhh.”

“Hører du efter?”

“Ja, øhh ...”

“Hvor er du henne lige nu?”

“Øhh ... her.”

“Ja, men i tankerne.”

“Øhh ...”

Hvis man har sagt ‘øhh’ tilstrækkelig mange gange, bliver lyden til et ord med indhold. I netop denne situation, under den mentalt fraværende session i mindfulness med min bedrøvet smilende kognitivterapeut, gik det op for mig, at ‘øhh’ var en ganske udmærket opsummering af min egen person lige her og nu: lunken og ufuldkommen. Som dybfrosset halvfabrikat fra Findus.

“Du er i Indien igen, ikke?”

Hun kiggede på mig med sine blanke øjne, og jeg tænkte, at hvis hun ikke havde været min terapeut, så kunne vi to måske gå ud og spise lidt sammen her i aften. Vi var begge to halvtreds plus og havde begge to en patina, som ikke på nogen måde var uklædelig. Hun havde meget smukt brunt hår med grå striber i, og et tilpas rundt og blødt, modent ansigt. Jeg havde meget smukke, grønne øjne og en pæn pande som kompensation for min vigende hårgrense. Hendes tårefyldte øjne og de poser, der hævede sig som bittesmå mandarinbåde under øjnene, skyldtes formentlig en eller anden form for allergi, hun var tit en smule forkølet og kortåndet, men jeg havde en mistanke om, at de nok også spejlede hendes sjæl en anelse. Som reklame for sin egen virksomhed havde hun måske ikke ligefrem det optimale udseende, men på mig virkede hun tillidsvækkende. Det perfekte har altid virket truende på mig, hvorimod mennesker med mindre revner i facaden gør mig tryk. Små æstetiske defekter, der skræller det farlige i dem væk. Det har sandsynligvis også noget med spejling at gøre. Hvad min slaskede halshud afspejlede, ud over den aldrende huds ubarmhjertige møde med tyngdekraften, vidste jeg dog ikke. Den fik mig i hvert fald til, i bestemte vinkler i profil, at ligne en kalkun, og jeg takkede min heldige smag, der havde fået en forkærlighed for sorte polotrojer, længe inden spændstigheden i halsen var begyndt at forsvinde. Det ville jo have været

åbenlyst på den mest pinlige måde, hvis jeg pludselig var begyndt at trække i den slags kamuflagetøj.

Til det almindelige forfald kunne jeg også lægge de overflødige kilo, som jeg mere end halverede det år, jeg tilbragte i Indien, men som nu næsten alle sammen sad rundt omkring taljen på mig igen som en tung formaning om, at muskulatur og kondition er letfordærlige varer. Min kammerat Erik forsøgte engang at trøste mig med, at det bare er sexet med en smule kærlighedshåndtag. Ud over det decideret løgnagtige i et sådant postulat var der en hage mere i påstanden: Kærlighedshåndtag forudsætter, at der er et par kærlige hænder til at gribe fat i dem.

“Er du i Indien nu?” gentog Karin.

Det hed hun, min terapeut, Karin Arnell Torstensson. Der gik tre sessioner, inden jeg opdagede, at hendes initialer dannede bogstavkombinationen KAT. Kognitiv Adfærds Terapi. Snak om at være gift med sit arbejde. Først nu gik det op for mig, at hendes dobbelte efternavn tydede ret kraftigt på, at Karin derudover også var gift. Det spillede med andre ord ikke nogen rolle, at hun var min terapeut, vi havde alligevel ikke kunnet date. Efter Indien holdt jeg mig langt væk fra gifte kvinder.

“Göran, forsøg nu at koncentrere dig. Er du i Indien?”

Jeg vred mig, lidt besværet.

“Ikke lige nu, ikke lige i dette øjeblik. Men jeg var der vist for lidt siden, må jeg tilstå. Jeg skulle jo faktisk være fløjet dertil i forgårs. Men nu ved jeg ikke, om rejsen overhovedet bliver til noget, og det gør mig ...”

“Ked af det?”

“Snarere opgivende.”

“Hvad er det, du tror, du finder i Indien?”

Efter hendes spørgsmål kom der et meget svagt pust, mest bare som en lidt stor udånding. Det kan have været hendes astma, men for første gang i løbet af vores bekendtskab lød Karin Arnell Torstensson selv en smule opgivende. Det kan også have været et terapeutisk kneb. Under alle omstændigheder triggede det mig.

“Du har aldrig været der, så du ved ikke, hvad det land kan gøre ved et menneske!”

For mit eget vedkommende lød jeg som et hjernevasket sekt-medlem, der var blevet kidnappet tilbage til civilisationen til afprogrammering.

Karin pudsede metodisk næse i et papirlommetørklæde. Det var en af alle de tildragelser under terapien, der kolliderede med min opfattelse af, hvordan terapeutiske tildragelser skulle se ud. Jeg havde altid troet, det var patienterne, der snød næse i papirlommetørklæder.

Hun fik det sørgmodige udtryk på igen for ligesom at understrege paradokset.

“Nej, jeg har aldrig været i Indien. Og lige i øjeblikket er du der heller ikke, selvom du meget tit svæver dertil i tankerne. Du er her, i Malmø. I Sverige. Det er her, du lever dit liv. Det er her, du har dit arbejde, din familie, dine venner. Det er meget muligt, du kommer til at rejse til Indien igen, men måske bliver det ikke helt som sidste gang, du var der. Hvis du vil skabe indhold og mening i din tilværelse, er det klogt at begynde at bygge det op her og nu. Se dig omkring, der er så meget at sætte pris på. Men det kræver, at du standser op og ser det. At du ikke støder det fra dig, men byder det velkommen. At du åbner dig. Se dig selv i spejlet hver morgen, og sig det her til dig selv, højt: ‘Hej, det er mig, der er Göran Borg, og jeg er lige her og lige nu!’”

Altid de der spejle, tænkte jeg. Karin Arnell Torstensson havde sandsynligvis ret. Men det gjorde ikke det hele lettere. For lidt over ni måneder siden vendte jeg tilbage til Sverige efter et år med mange omvæltninger i Indien. Jo, jeg havde da en hel del hjertesorg med i bagagen. Den meget smukke, men også meget gifte skønhedssalonmanager Preeti Malhotras kærlighed var tabt for evigt. Men opholdet i Indien havde alligevel fyldt mig med en sælsom kraft og noget, som jeg opfattede som en nyvunden livsforståelse. Venskabet med den guddommelige tekstileksportør Yogendra Singh Thakur, alias Yogi, havde forandret mig helt og aldeles. Det var jeg overbevist om, den der råkolde decem-

berdag, hvor jeg vendte tilbage til Malmø. Jeg så på mig selv og andre med friske øjne, der ikke var blindet af den bitre selvmedlidenhed, som så længe havde kendetegnet mig. Jeg havde fået et nyt og stimulerende arbejde på et reklamebureau og følte mig rigtigt på dupperne.

Og nu var jeg alligevel røget tilbage i de samme gamle, destruktive grublerier. Hvordan var det gået til?

“Det er ikke ualmindeligt, at man bliver ramt af tomhed efter en stor forandring, når man havner i hverdagen igen,” havde Karin Arnell Torstensson sagt til vores første møde, hvor hun brugte en hel del tid på at forklare hjernens processer for mig. Hun havde beskrevet hjernen som en mark, hvorpå der gik traktorspor på kryds og tværs. En del var helt nye og ville snart blive ødelagt af vind og vejr. Andre havde gravet sig langt ned i jorden og havde formet mudrede veje. Det var let for ens tunge traktorhjul at havne i disse spor og rigtig svært at komme op af dem igen. Hvis sporene førte i den rigtige retning, gjorde det jo ikke noget, så var det bare at klø på. Men mange gange endte de blindt eller viste sig at køre rundt i ring, så man bare kom tilbage til det samme trøstesløse udgangspunkt. I værste fald, når regnen piskede ned og forvandlede marken til en gang mudder, kunne man komme til at sidde helt fast med sine hjul og bore sig så langt ned i skidtet, at man aldrig kom op igen.

“Forestil dig, at sporene er tankebaner, så forstår du, hvad jeg mener,” havde hun sagt.

“Aha!” udbød jeg, for jeg var virkelig blevet ramt af en ahaoplevelse. For første gang i mit liv forstod jeg til fulde rækkevidden af at køre videre i gamle hjulspor. Det sagde sandsynligvis meget mere om min manglende evne til at visualisere end om Karin Arnell Torstenssons pædagogiske evner, men vi mødtes alligevel lige i det øjeblik i en fælles forståelse og fik en rigtig god start sammen. Men nu, efter seks sessioner, følte det ærlig talt mere, som om vi kørte rundt i de gamle hjulspor.

Det der med KAT-terapi var overhovedet ikke min egen idé i første omgang. Det var min enogtyveårige datter Linda, som en dag, da hun var på sit månedlige besøg i min ungkarlehybel ved Davidshallstorg gav udtryk for, at jeg skulle 'tage fat i mit liv'. Vi sad, som vi plejede, og spiste Ben & Jerry's, vores fælles last. Denne gang med chokoladefisk i, for mig et helt nyt bekendtskab i den uudtømmelige strøm af lige dele søde og afhængighedsskabende kaloriebomber fra den amerikanske isgigant. Jeg havde lige brokket mig over, at jeg ikke kunne sove ordentligt om natten, og havde fulgt det op med en tirade om den manglende solidaritet i vore dages stræbersamfund med baggrund i, at mine yngre kolleger, Jenny og Alexander, på reklamebureauet 'Östros och vänner' tog hele æren for en række opgaver, som jeg også

havde været involveret i. Som for eksempel den der kampagne for affaldssortering, der havde indbragt en Guldæg-nominering i kategorien avisannoncer. De havde sørme godt af, det ikke blev til mere end nomineringen, så de snyltere ikke også gik hen og vandt på min bekostning!

"For fanden da, far! Solidaritet er jo noget, man føler over for udsatte mennesker, da ikke over for skadefro og misundelige midaldrende mænd. Jeg troede da ellers, der skete noget med dig i Indien. Men du er jo stadigvæk den samme gamle, sure mand, der brokker dig over alle dem, der endnu ikke er blevet lige så bitre som dig selv."

Jeg var vant til Lindas udspil. Hun var nok det eneste menneske, der kunne være brutalt ærlig over for mig, uden at jeg tog hende det ilde op. Jeg smilede et ironisk smil og viftede hurtigt hendes forslag om at gå i terapi af banen. Men hun gav ikke op.

“Hold dog op, far. Det kan vel i det mindste være et forsøg værd? Det er da noget, alle gør,” forsikrede hun.

“Også Max?” spurgte jeg forventningsfuldt.

Max var min ekskone Mias nye mand. Nåh ja, ny og ny. De havde snart været sammen i ti år nu, tilfældigvis lige så lang tid, som der var gået, siden Mia pludselig forlod mig. Og selvom jeg til sidst var kommet mig over Mia, var jeg ikke kommet mig over Max. Teflonjakkesættet, der havde udkonkurreret mig. Manden, som ingenting blev hængende fast ved, ud over penge, penge og atter penge. Beskidte penge. Konsulenten inden for virksomhedsrationalisering, der levede fedt af at gøre andre mennesker arbejdsløse. Hr. Handelsrejsende i menneskelig elendighed, som kunne lægge hovedet på skrå i forstilt medfølelse over for sine ofre det ene øjeblik for i det næste, når han mødte den, der havde bestilt et stykke arbejde af ham, at sprække i sit totalt lede tandpastasmil. Han var den type, der aldrig kunne finde på at prutte i fuld offentlighed, men som sikkert i sin selvgodhed nød sine egne prutter i smug på vej hjem fra arbejde i sin nyleasede Audi.

Linda kiggede på mig, som om jeg havde mistet forstanden.

“Max? Nej, ikke Max,” fnisede hun. “Men mor.”

“Går Mia i terapi?”

“Du lyder næsten glad.”

“Nej, bare overrasket.”

“Det er der ikke noget underligt i, far. Halvdelen af befolkningen er jo nervevrag i dag. Det er normalt at have psykiske problemer. Hvis man ikke har det, er man jo lissom syg i hovedet. Eller religiøs eller en eller anden form for supermenneske. Enten fylder man sig med piller, eller også går man i KAT-terapi, det er det normale.”

“Går du i terapi?”

“Nej.”

“Og du fylder dig heller ikke med piller?”

“Jeg er ikke normal og har aldrig tænkt mig at blive det.”

“Æder Max medicin?”

“Nej, nu må du altså holde op. Nej, ikke Max, han tager *selvfølgelig* ikke medicin,” fnisede hun igen, inden hun viste mig en annonce på sin iPhone for en privatklinik i Stora Nygatan, der tilbød KAT-terapi forholdsvis billigt.

Max var ikke syg i hovedet, og så vidt jeg vidste heller ikke religiøs. Altså var han et supermenneske. I hvert fald i Lindas øjne, og det gjorde langt mere ondt på mig, end jeg havde lyst til at indrømme.

Jeg overvejede det andet alternativ, hun havde nævnt. At fylde sig med piller, som jo lød vildt meget lettere. Men så læste jeg i lægemiddelkataloget om de antidepressive lægemidlers mest almindelige bivirkninger, og først vågnede hypokonderen i mig og derefter den slumrende hane. ‘Erektionsforstyrrelser’. De kunne lige så godt have skrevet I-M-P-O-T-E-N-S med flammeskrift. Jeg havde måske nok været seksuelt inaktiv siden mit Indienophold, men min morgenstådreng vækkede mig stadigvæk hver eneste dag, og selvom jeg ikke havde gjort mellemmenneskelig brug af det, værnede jeg om min rejsning som en påmindelse om, at jeg stadig var en *funktionsdygtig* mand.

Så derfor sad jeg denne fredag eftermiddag i starten af september hos Karin Arnell Torstensson og forsøgte at finde en mening med det farveløse, triste og seksuelt stendøde liv i Sverige.

“Jeg kan ligesom ikke få Indien ud af mit system,” sagde jeg til hende for måske treogtyvende gang under de hidtidige sessioner, og nu sukede hun højt. Det var sikkert yderst uprofessionelt, men jeg forstod hende godt. Hvis jeg havde været KAT-terapeut, ville jeg heller ikke have ønsket at have mig selv som patient.

“Jeg plejer ikke at være så ligefrem over for mine klienter, men jeg er nødt til at stille dig et spørgsmål, Göran,” sagde hun en smule tøvende. “Hvorfor kom du i grunden her?”

“Hvad mener du?”

“Er du overhovedet interesseret i at komme videre?”

“Komme op af hjulsporene?”

“Netop!”

“Hvorfor tror du, jeg ikke vil?”

“Fordi du ikke engang forsøger.”

“Jamen, jeg vil virkelig.”

“Er du sikker?”

“Ja!”

Karin Arnell Torstensson tog en dyb indånding og strøg en af sine smukt grånede hårlokker om bag øret. En ambulancesirener hylede i det fjerne. Jeg indåndede duften af hendes parfume, som havde en svag citrusnuance, og lod blikket vandre videre i det lille lokale, hen til skrivebordet, som ud over computeren også husede en sirlig bunke papirer og et indrammet fotografi af Karin Arnell Torstensson sammen med en bebrillet mand på min alder. De smilede, holdt om hinanden og kiggede ind i kameraets øje. Manden var højst sandsynligt hr. Torstensson. Selvom jeg havde tilbragt over syv timer i det lille lokale, var det første gang, jeg lagde mærke til fotografiet på skrivebordet. Det betød, at det enten var blevet stillet der for nylig, eller at min perceptionsevne fejrede sin første triumf i løbet af KAT-terapien. For det var jo sådan, det var: Jeg var standset op, havde mærket duften, hørt lydene, set mig omkring, noteret mig mine omgivelser. Betød det, at jeg også var nærværende?

“Okay, skal vi gøre et sidste forsøg på at få Indien ud af dit system?” spurgte Karin.

“Øhh ...”

“SKAL VI GØRE ET SIDSTE FORSØG PÅ AT FÅ INDIEN UD AF DIT SYSTEM?”

Jeg nikkede.

“Ham Yogi, som du taler så meget om, på hvilken måde tror du, han vil kunne løse dine problemer?”

“Det gjorde han jo sidste gang.”

“Og han skal giftes, og du er inviteret med som hædersgæst til

hans bryllup i det sydlige Indien, men af en eller anden grund er det blevet udsat.”

“Stjernerne,” sagde jeg.

“Stjernerne?”

“Ja, brylluppet var fastlagt til den 8. september, men eftersom både Yogis og hans kommende hustrus horoskoper var lagt forkert, skal de lægges om, inden man kan bekendtgøre en ny bryllupsdato. I Indien er det vigtigt, at bryllupsceremonien foregår på det tidspunkt, hvor stjernerne står det helt rigtige sted på himlen.”

“Jaså. Har du så en omtrentlig dato for brylluppet?”

“Det kommer til at vare mindst et par måneder. Og på det tidspunkt tror jeg ikke, jeg vil kunne tage fri fra arbejde.”

“Så derfor er du opgivende?”

“Ja.”

“Har du tænkt på, at Yogi på grund af sit giftermål vil være ret travlt optaget? At han måske ikke har alverdens tid til dig, mens du er i Indien?”

“Han er ikke som alle andre. Han er en menneskelig udgave af Hanuman.”

“Hanuman?”

“Abeguden, venskabets og loyalitetens gud.”

Karin Arnell Torstensson så rådvild ud. Rent terapeutisk var vi lysår fra den KAT-terapi, hun var ekspert i. Men samtidig var hun en klog kvinde, der sikkert godt kunne forstå, at jeg på det her udviklingstrin havde behov for min livline.

“Jaså. Skal vi sige det sådan her, Göran, at vi simpelthen bare må afvente stjernernes fortsatte færd på himmelhvelvet og den bryllupsdato, de vil føre os til. Det er meget muligt, du med tiden begiver dig ud på den der rejse. Men i mellemtiden kan du gå videre med at arbejde med din liste. Her og nu. Har du den med?”

Jeg nikkede igen, fiskede det sammenfoldede A4-ark ud af min brune fløjsjakke og foldede det ud. Det var en patetisk liste. I første omgang måske ikke på grund af det, der stod på den, men mere på grund af det, der ikke stod. Jeg havde fået til opgave at opstille ti vigtige punkter og mål i livet, hvorefter jeg skulle stille

dem op i rækkefølge fra det sværeste og til det letteste at opnå. Jeg havde kun fundet fem:

1. Kærligheden – at møde en kvinde, jeg kunne elske og blive elsket af. Eller i det mindste at date en kvinde. Eller i det mindste at *forsøge* at date en kvinde.
2. Arbejdet – finde tilbage til den lyst og koncentration, jeg mærkede i begyndelsen.
3. Familien – se mine børn og min mor med mere jævne mellemrum.
4. Vennerne – være mere sammen med andre mennesker igen og ikke isolere mig. Se folk i øjnene, når jeg taler med dem.
5. Motionen – bevæge mig, så jeg er træt om aftenen og bliver i stand til at sove ordentligt.

Karin Arnell Torstensson havde pointeret for mig, at jeg ikke skulle betragte det som en ønskeseddel, men som en handlingsplan, der krævede en indsats fra min side. Og at jeg, selvom jeg ikke nåede mine mål, ville have gavn og glæde af de anstrengelser, jeg havde gjort mig for at forsøge at nå dem. At jeg skulle vokse i øjeblikket og tage vare på det. Nogenlunde ligesom Tommy Svenssons bevingede ord fra VM i fodbold i 1994, om at det er vejen, der er besværet værd. Jeg ved udmærket godt, at han citerede et digt af Karin Boye, men lige siden den dag, hvor den missende landstræner med sin smålandske dialekt læste "*den mæthedens dag den æ aldrig størst, den bedste dag æ en dag af tørst*", har jeg altid associeret det kendte digt med ham.

"Hvordan synes du, det er gået indtil nu?"

"Joh, såmænd."

"Du startede jo i bunden af listen, med motionen."

"Ja, jeg er kommet i gang med den del. Lever en smule sundere nu."

Det var en sandhed med ret mange modifikationer. Det var sandt, at jeg havde gjort et alvorligt ment forsøg på at motionere, men det var også sandt, at det var endt i en mindre katastrofe. Min

kammerat Erik Pettersson have slæbt mig med til et spinningpas på *Friskis & Svettis* ved Parkmöllan. Det havde været trættende for nu at sige det ekstremt mildt. Til tonerne af Britney Spears og med kække tilråb fra spinninginstruktøren og flere af de andre motionister havde jeg trampet mig til en nærdødsoplevelse igen, ikke stort anderledes end den, jeg havde oplevet på et løbebånd i New Delhi. Jeg gik ikke over grænsen denne gang, hørte ingen stemmer, hallucinerede ikke og besvimede ikke, men mine ben rystede så meget, og de var så sprængfyldte af mælkesyre, da det hele var overstået, at jeg ikke orkede at gå ud og drikke den der øl på stamværtshuset Bullen sammen med vennerne i herreklubben, som ifølge min plan i rask fart skulle have hjulpet mig med at sætte flueben ud for punkt fire på listen. To fluer med ét smæk, det havde jeg altid godt kunnet lide.

I stedet blev jeg tvunget til at tage en taxa hjem og ligge fladt på ryggen på min seng, indtil jeg vågnede med en ondartet sult, som fik mig til at smøre syv skiver franskbrød med ananas og cheddarost, som jeg grillede i ovnen og fortærede sammen med to øl. Det gav så meget uro i maven, at jeg ikke fik sovet hele natten. Som et gyldent eksempel på kontraproduktivitet var det umuligt at slå: Et kalorieforbrug, der blev ædt op af et fem gange så stort kalorieindtag, som totalt ødelagde den nattesøvn, der havde været hovedformålet med projektet.

“Jamen, det er da godt, du er kommet i gang med at motionere. Spinning, sagde du. Det er en meget krævende motionsform. Synes du, det har haft en positiv indvirkning på din nattesøvn?”

“Ja,” sagde jeg, og hvor var det også typisk af mig at lyve for min terapeut. “Jeg har tænkt mig at fortsætte og finde det rigtige niveau. Skru op for intensiteten efterhånden.”

“Det er vel nok godt, Göran, motion er rigtig godt for ens velfindende. Så er du måske også gået i gang med at kigge på den sociale del, sammen med dine venner?”

“*Det* er jeg. Vi er en flok gamle kammerater, der ses fra tid til anden i vores herreklub. Jeg har ikke været med i et stykke tid, men nu skal jeg i gang med det. Jeg har rigtig meget modstand

mod det, jeg får næsten panik alene ved tanken om at mødes med dem. Men nu har jeg besluttet mig. Det bliver jo ikke lettere af at vente.”

“Sådan skal det være, Göran. Gå i krig med vanskelighederne! Det er den eneste måde at bekæmpe angsten på. Så bliver det din lektie til næste gang at gå ud og drikke en øl med dine venner.”

Langt størstedelen af den svenske, midaldrende, mandlige befolkning ville have jublet som båtnakkede fodboldfans over en hjemmeopgave af den art, men jeg følte mig ærlig talt bare dårligt tilpas. Det var så længe siden, jeg havde været sammen med mine kammerater, og hvis der var noget, jeg var bange for, så var det at tabe masken over for dem. Stille min sårbarhed til skue.

“Læg mærke til, hvordan det føles,” fortsatte Karin. “Hvornår det bliver svært, og hvor lang tid det tager for den følelse at klinge af. For det gør den, hvis bare du bliver i situationen og lader være med at stikke af. Vær nærværende! Læg mærke til alt omkring dig på så neutral en måde som muligt. Vurdér ubehaget på en skala fra nul til hundrede i de forskellige situationer.”

Karin Arnell Torstensson havde et varmt håndtryk og en fyldig barm, som jeg gerne ville have grædt ud ved foran en knitrende ild en kølig efterårsaften, som i min fantasi lynhurtigt udviklede sig til en aften med fyrig elskov på et blødt skindtæppe. Jeg var godt klar over, at det var en underlivsrefleksion, som ikke gav mig nogen feministiske stilpoint, men det forholder sig nu engang sådan, at ret mange gamle grise tænker gammelmandsgrisetanker med deres stadig *funktionsdygtige* underliv. Det er så at sige en del af pakken.

Før i tiden var jeg glad for septembers overgang til efterår, når den indsmigrende sommer, som alligevel aldrig svarede til forventningerne, blev nødt til at vige pladsen for en mere ærlig årstid. Men denne gang følte jeg ikke andet end vemod. I foråret, hvor tomheden langsomt, men sikkert bevægede sig ind over mig som et lumsk dilemma, med søvnproblemer og eksistentielle grublerier i sit kølvand, havde jeg trods alt haft rejsen til Indien og Yogis bryllup som en psykologisk redningsplanke inden for en ikke alt for fjern fremtid. Så da min indiske ven for to måneder siden ringede og på sin karakteristiske formfuldendte måde meddelte mig, at brylluppet på grund af 'horoskopiske omstændigheder', som han sagde, var blevet udskudt, og at jeg derfor måtte lægge min rejse nogle måneder senere, føltes det som at blive suget ned i et sort, bundløst hul.

"Jamen, kærester mr. Gora. Udvis nu et drys af din allerfortræffeligste tålmodighed. Det er blot en smule af de ydmygeste justeringer inden for den guddommelige visdoms stjernebestrøede kraft, der skal fuldbyrdes. Det bliver også væsentligt meget behageligere for dig og dine rundhændede svedkirtler at komme til Tamil Nadu om vinteren! Når den strenge sol, som spreder monsunens ubarmhertigste fugt, bliver gæstet af venligtsindede vinde og måske oven i købet nye og mere sympatisk afsvalede vintervanddråber fra skyerne."

Jeg havde forklaret Yogi, at jeg ville få svært ved at tage fri i

november, da det var den tid på året, hvor der var meget arbejde i firmaet inden årsskiftet og årsopgørelsen. Min ferie var netop blevet lagt i september, det var derfor, jeg havde arbejdet gennem hele sommeren.

“Men du skal da komme til brylluppet! Hele landsbyen venter på dig!”

“Hele landsbyen? Jeg troede, det var en by.”

“Vi skal giftes i en by, men min allerelskede vordende hustru og hendes allerrespektableste far bor i en landsby. Du kommer da, ikke? Sig nu, du kommer, mr. Gora!”

Den lidt desperate bøn i hans stemme fik mig til at mumle noget om, at det nok skulle løse sig på en eller anden måde, og med sin ukueligt optimistiske indstilling opfattede Yogi det som et indiskutabelt ja.

“Fortræffeligt, mr. Gora! Vi glæder os alle umådeligt til din allerdyrebareste ankomst. Lakshmi, naturligvis, men ligeledes *amma!*”

Lakshmi, der hed Krishnamurti til efternavn, var den vordende brud, som jeg virkelig havde set frem til at møde, mens *amma*, Yogis koleriske, reumatiske og på trods af den indiske ørkenvarme kronisk frysende mor, den uforlignelige mrs. Thakur, var en af dem, jeg længtes *mindst* efter at gense. Men det fortalte jeg selvfølgelig ikke min ven.

“Hils din mor mange gange. Nu må jeg slutte, for den anden telefon ringer,” løj jeg. Bagefter sad jeg hele den eftermiddag med en klump i halsen og stirrede på et tomt worddokument på computerskærmen uden at få skrevet et eneste fornuftigt ord. Jeg skulle forfatte en tekst til noget informationsmateriale om vigtigheden af at tjekke sin prostata. Den måtte gerne være en anelse humoristisk, så det hele bliver afdramatiseret, havde arbejdsgiveren fra Sygehusregion Skåne sagt. Jeg ved godt, mange synes, det er rigtig sjovt, men selv har jeg aldrig kunnet se det komiske i en læge med plastichandsker, der fører sin finger op i en skrækslagen midaldrende mands anus. Det er en opgave, som jeg allerede fra start betragtede som yderst plagsom, ja, rent ud sagt angstprovo-

kerende. Efter samtalen med Yogi forekom den på det nærmeste umulig at gennemføre.

At tomhed kunne gøre så ondt var en ny og traumatisk opdagelse for mig. Tidligere havde jeg altid hængt mine ubehagsfølelser og nederlag op på ydre omstændigheder: Mias svigt, kedeligt arbejde, dårlig løn, fraværende mor, intrigemager-kolleger, dumme chefer, rygsmerter. Nogle af disse ingredienser var stadig en del af mit liv, men det, som nu martrede mig mere end nogensinde før, var en isnende tomhed. Hvor mange gange havde jeg ikke været hånlig over for alle dem, der gravede sig ned i religion for at finde meningen med livet? Livet er vel bare noget, vi skal leve, på godt og ondt? Der er ikke nogen speciel mening med vores tid på denne jord, havde jeg altid sagt før i tiden.

Men hvis der ikke var det, hvordan kunne det så være, at den der voldsomme følelse af meningsløshed fyldte mig? Hvis der ikke var nogen mening, hvordan kunne man så savne den? Var toget kørt fra mig? Havde jeg ikke taget de chancer for et liv med en dybere mening til mig, som livet havde tilbudt mig, så jeg var dømt til i al evighed at vandre rundt i grublernes trøstesløse limbo?

Sådan blev jeg ved og ved i mine ensomme stunder, som der blev flere og flere af. Karin Arnell Torstensson havde virkelig ret. Selvom jeg ikke var meget for det, var jeg nødt til at bryde ud af min isolation. Jeg skulle i gang med at omgås mine venner.

Den følgende søndag fik jeg et telefonopkald, der fik mig på glee. Det var Bror Landin, så afgjort det mest surmulende medlem af herreklubben, der foreslog, at vi to skulle spise frokost sammen om mandagen.

“Det er jo så længe siden. Vi kunne tage på restaurant Sture. Deres Wallenbergerbøf er næsten spiselig,” sagde han.

Det betød, at Stures Wallenbergerbøf var udsøgt; det var gået op for mig efter flere års erfaring med at dechiffrere det brorlandinske sprog. Han var aldrig tilfreds, hvilket i min nuværende tilstand gjorde ham til et passende springbræt ind i det sociale fællesskab.

Inden for KAT-terapi starter man jo altid med den laveste sværhedsgrad for så at arbejde sig op gennem listen til de helt store udfordringer.

Jeg var endnu ikke parat til psykisk udfordrende konfrontationer, hvilket jeg garanteret ville slippe for sammen med den gode Bror. Hans negativistiske fremtoning provokerede mig aldrig, da det jo var hans normale tilstand. Jeg havde aldrig hørt ham sige noget helt igennem positivt om noget eller nogen. Der var altid en eller anden indvending, og det føltes trygt. I sammenligning med ham fremstod jeg jo nærmest som den rene livspositivist.

Ud over den grundmurede kritiske indstilling, som han gjorde udstrakt brug af i sin rolle som freelancer inden for film- og teateranmeldelse, var hans specialitet vitser. Det lyder måske som en modsætningsfuld kombination, men Bror Landins vitser var så ekstremt elendige, at de rent faktisk harmonerede med hans alment triste fremtoning.

“Hvordan er det dog, du ser ud?”

Med denne åbningsreplik bød han mig velkommen til bordet. Der var masser af folk og et brus af stemmer blandet op med skramlen fra bestik og porcelæn i restauranten på Östergatan med træpaneler på væggen, blød belysning og et velklædt serveringspersonale. Jeg havde som en del af min KAT-træning cyklet derhen fra kontoret i Västra Hamnen og var derfor ret vejrbitd.

“Ikke nok med at det blæser, nu er det også begyndt at regne,” sagde jeg undskyldende og tørrede mit våde ansigt med en våd håndflade. Det dryppede gavmildt fra næsetippen, snot blandet op med regnvand.

“Ja, du skulle nok have taget en taxa,” sagde Lundin og rakte mig en serviet, mens han skar ansigt. “Men jeg tænkte nu mere på din frisure. Hvorfor har du anlagt hestehale igen?”

Hestehalen, min gamle sutteklud, som jeg havde haft fra de sene teenageår til jeg var lidt over fyrre, var tilbage, efter at jeg i lidt over ti år havde haft den for vores kultur mere typiske håret-bag-ørene-frisure, som Mia narrede mig til at anlægge på Salon Cissi, kun et stenkast fra Sture. At jeg nu igen havde en lille dusk

i et elastikbånd i nakken kunne sagtens tolkes som et statement. Om at jeg var gået tilbage til at følge min egen indre stemme eller noget i den retning. Men forklaringen var betydeligt mere prosaisk end som så: Jeg havde ganske enkelt ikke orket at slæbe mig ind på Salon Cissi for at få de spaltede spidser klippet af og mente, det så en anelse bedre ud, når håret var samlet i nakken, end når det befandt sig i fri dressur. Min frisør Cissi havde længe været noget af en psykolog for mig, selvom hendes smøremiddel mestendels bestod af mere eller mindre velkvalificeret sladder. Med en vaskeægte KAT-terapeut at læne mig op ad havde Cissi mistet sin vigtigste funktion.

“Årh, det er bare midlertidigt. Jeg klipper den snart af,” sagde jeg til Bror Landin, inden jeg snød næsen i stofservietten og slog mig ned over for ham.

“Er du gået hen og blevet borgerlig?”

“Hvorfor tror du det?”

“Du ligner din navnebror, finansminister Anders Borg. Ja, eller endnu mere Gösta Ekman i Ærter og knurhår,” sagde han.

“Nå, ja, den film har jeg ikke set endnu.”

“Det skal du fandeme være glad for. Ekman spiller en latterlig midaldrende mand med hestehale og skaldepande.”

“Tusind tak skal du have,” sagde jeg.

“Nu bliver du da ikke sur, vel?” fortsatte Landin. “Jeg mener, det er jo bare en smule hår hen over en isse, vi taler om. Men det er interessant, det der med hestehale og skaldethed. Jeg læste en tysk artikel om det for ikke så længe siden. Den refererede til en undersøgelse, der påviste en næsten skræmmende sammenhæng mellem skaldede isser og hestehale hos mænd. Det er den moderne variant af Robin Hood-frisuren.”

Den havde jeg hørt før, for den var en del af Landins stående arsenal af godt brugte vitser.

“Du ved, når man laver hentehår. Tager fra de rige og giver til de fattige.”

Bror lo aldrig selv ad sine vitser, hvilket bevirkede, at man kunne møde dem med nulstillet ansigt uden at føle sig pinligt

berørt. Han satte en ære i at *spille* kynisk og arbejdede så hårdt på at opretholde dette image, at det indimellem fik ham til at fremstå som en parodi.

“Jamen, jeg er da ikke skaldet. Jeg har bare en lille plet og høje tindinger,” forsøgte jeg mig.

“Ja, sådan kan man sikkert også udtrykke det.”

Bror Landin var en benet mand med et nærmest anorektisk udseende, begavet med Malmøs mest markante adamsæble. Dette bevægede sig op og ned, når han talte eller sank noget, ligesom et væsen fra det ydre rum, der boede inden i ham og længe havde suget næringen ud af ham og nu havde vokset sig så stort, at det ville ud. Det havde jeg engang nævnt, i et forsøg på at give igen på alle de spydigheder, han havde serveret for mig gennem årene. Men det resulterede bare i en meget lang og trættende redegørelse om Sigourney Weavers overvurderede skuespil i den overvurderede filmskaber Ridley Scotts absurd overdrevne *Alien*-tetralogi. Så den fejltagelse havde jeg ikke i sinde at begå igen.

Landin fik sig en bitter inden maden. Von Oosten.

“Smager af æter,” sagde han. “At drikke Von Oosten er som at kysse en narkosesygeplejerske. Med mundbind på.”

Den havde jeg også hørt før, den havde han stjålet fra en gammel, dansk tv-journalist.

Det kan godt lyde, som om jeg ikke brød mig om Bror Landin og betragtede ham som en helt igennem ubehagelig og usympatisk type. Men sådan forholdt det sig overhovedet ikke. Jeg vidste, at han var bestyrelsesformand for en lokal Amnesty-gruppe, at han ydede økonomisk støtte til en forening for hjemløse kvinder, og at han var en højt elsket morfar, der tilbragte mange timer sammen med sine børnebørn. De ubehageligheder og spydigheder, der strømmede ud af ham som en indisk karryret fra et gadekøkken, var ikke andet end reflekser. Jeg er næsten sikker på, at han godt kunne lide mig. Han var i hvert fald den af mine venner, efter Erik, der hyppigst lod høre fra sig, og når vi spiste frokost, var det altid Bror, der gav.

Men derfra og til at betragte Landin som åndeligt opbygge-

ligt selskab, var nok at gå lidt for vidt. Da frokosten var overstået, og han uden at fortrække en mine havde læst op af sin seneste frembringelse, hvor han for *Trelleborgs Allehandas* regning havde brugt den helt store motorsav på en lokalrevy et sted i nærheden af Gislöv, følte jeg mig på flere måder mæt. Jeg havde spist en rigtig god Wallenbergerbøf, jeg havde bestået min sociale prøve uden at få panikangst, og jeg havde det i det hele taget en ganske lillebitte smule bedre.

“Kommer du på Bullen i morgen?” spurgte han, da vi var på vej hen ad gaden og blev mødt af en varmende septembersol, der havde jaget skyerne på flugt.

“Det ved jeg ikke helt.”

“Det gør jeg heller ikke. Hørte, at Rogge Gudmundsson skulle introducere en ny fyr, og det synes jeg virkelig er en uskik. Det ødelægger jo hele konceptet med herreklubben som en eksklusiv institution med gamle aner, hvis hvem som helst pludselig kan komme og være med.”

Jeg havde aldrig haft nogen anelse om, at Bror Landin betragtede vores herreklub som en eksklusiv institution med gamle aner. Men måske var det bare endnu en af hans elendige vitser.